

આશીયત પસંદો-કે-એઅલાન કા

જવાબ.

માપાણા મંડળનો
મેનીકેસ્ટો.

મનુષ્યક:—એમ. યુ મોદી.

છપાવી પ્રગટ કરનાર:—

જમીઅત નિઝામુલ મુસલેમીન
લડીમ સુચક કમરૂદીન, આસીમ્પ્ટન્ટ સેક્રેટરી, (જ. ની. મું)

જમીઅત નિઝામુલ મુસલેમીન ઓફીસ,
ડેન્સો હોલ, કરાચી.

[પ્રત ૧૦૦૦]

પ્રથમ આવૃત્તિ.

તા. ૨૦-૮-૩૦

“મોડલ” પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં વેલજી મુલજી ડાભાએ છાપી.

સાહિત્ય નેપીયર રોડ, કરાચી.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૯૫૪૪૫ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ આદિત્ય પદ્મ માખાનીય
મંડળનો મેજા ફીક્ષો

વિષય ૮૨ : ૨૪૦ ૫૭ ૪૮૩

૧૫૪૪૫

આશીચત પસંદો-કે-એઅલાનકા જવાબ

ગુજરાત વિધાપીઠ

(ઉર્દુ)

અમદાવાદ ખાતે મંડવાનો મેનીફેસ્ટો.

ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ

બહાલા મુસ્લીમ બંધુઓ જોગ.

અમુક વચાનિઓ વચ્ચેથી એક લખાણ ઉર્દુ કરાચીના મુસલ-
માનોની સહી લેવા અનેક ખુશામત મસ્જીદોમાં ફાંટીશ કરવામાં આવે છે.
એમ ઘણા દિવસ થયા આંગણવામાં આવતું હતું તે લખાણ આજે એ
અલાનના રૂપમાં બહાર પડેલું આપણે જોઈ શક્યા છીએ. મજબૂર
એઅલાન મુસલીમ પ્રજાને સંબોધી કરવામાં આવ્યું છે. અને તે
ઉપર તેવીસ મુસલમાનોની સહી થયેલી હોય, એમ દેખાય છે.
(પાછળથી કેટલાકોએ પોતાની સહી હોવાનો તદ્દન ઇન્કાર કર્યો છે,
અથવા સહીઓ ખેંચી લીધી છે.) મજબૂર એઅલાન ઘણું લાંબું
ચોડું હોવા છતાં તેના સાર માત્ર એટલોજ છે કે હીંદુઓ સાથે ન
આપો. કાયર બની શાંત બેસી રહો, અને સરકાર માફઆપને
વફાદાર રહો, એજ પોઠ જાણવાની જોખમી કાશિ કરવામાં આવી
છે. એવા એઅલાનથી મુસલીમ બંધુઓ છેતરાય નહીં એલાજ
માટે ટુંક ખુલાસો પ્રગટ કરવાની અમી જરૂર જણાતાં મુસલીમ
પ્રજાની સેવામાં બે બોલ રજૂ કરી આશા રાખીએ છીએ કે દરેક વાંચકો
ધીરજથી તે વાંચી વિચાર કરી સત્યને ઈન્તેજન આપશે એજ વિનંતિ.

જે લોકો રાજદ્વારી વિષયનું રહસ્ય જાણવા સાથે, આઝાદી
અને ગુલામીમાં રહેલો ફરક સમજી શકતા હતા તેવા દરેક મુસલીમોએ
તો રોકડું પરખાવી દીધું કે અમે આવા ઇશ્તેહાર ઉપર સહી આપી
શકતા નથી. મગર જે લોકો રાજદ્વારી ચર્ચાથી તદ્દન અજાણ હોઈ
દેશનાં લાલ માટે કોઈ વખત મેદાનમાં આવવાની હીંમત બતાવી શક્યા

નથી. એવા મેળાવડાઓ કે સભાઓમાં હાજરી આપવાની તસ્દી પણ જેઓ લઈ શકતા નથી, તેવા કેટલાક સાહેબોને કિલ્લું સુલટું સમજવી સહીઓ મેળવી. તે ઉપરાંત કેટલાક ટાઇટલ હોલડરો (ખીતાબ ધરાવનારાઓ) ઓનરરી મેજિસ્ટ્રેટો અને એવાજ ખીજ કેટલાક સાહેબો કે જેઓ અત્યારની હુકમતના ખાસ પુજારી બની વફાદારીના ગીત લલકારી રહ્યા છે. તેઓમાંથી ઘણા થોડાઓની સહીઓ પણ ઘણીજ મહેનત અને ખુશામત પછીજ મેળવી શક્યા છે. દરેક વાંચક આ ઉપરથી એટલા અનુમાન ઉપર તો જરૂર આવી શકશે કે એવા પોકળ એ અલાનોથી મઝહબ કોમ અને દેશની સેવા કયા પ્રકારની થઈ શકે? શું એવા એઅલ્લાનો મુસલિમ કોમના એકત્ર અવાજ તરીકે મનાવી શકાય? મુદ્દલ નહીં.

એઅલ્લાન મુસલીમ કોમની સન્નામની અને લાલ જાળવવાના પવિત્ર પુથી બહાર પાડવામાં આવ્યું હોય એ પણ સંજોગો જોતાં માની શકાય તેવું નથી કારણકે મુસલીમ કોમના એવા સાહેબો કે જેનું ઉઠવું એસવું અને મરવું જીવવું માત્ર ગવર્નમેન્ટની ખુશામત કરી આબાદીના ગીતો ઉપરજ આધાર રાખતા હોવાથી યાંત્રિક પુતળા જેવા છે એટલે ગવર્નમેન્ટ પોતાની મરજી મુજબ તેનાથી કામ લઈ શકે છે એવા વિદેશી સન્તાના ઉપાસકો માત્ર પોતાની મોહોટાઇ કે સુખ ચેન મેળવવાની ચીંતા રાખી આરામથી જીવન ગુજારવા ચાહતા હોવાથી તેને દેશ સેવા, દેશનો ભુખમરો કે સ્વતંત્રતા માટે અપાતી કુરબાનીનો વિચાર પણ ક્યાંથી હોય? એ તો પોતે ધરાયા એટલે જગ ધરાયું. સુર્ય સાથે રજકણનો સમ્બંધ સંભવેજ નહીં?

સંપૂર્ણ સ્વરાજ્ય મેળવવા માટે કહેવાતો ભોગ આપવાની હોંશ ધરાવનાર મોસમી લાગણી બતાવનારા સાહેબોમાં, ખાન બહાદુરો, ખાન સાહેબો અને ઓનરરી મેજિસ્ટ્રેટોના એઅલ્લાનમાં સહી પ્રગટ

થએલી જોતાં અમને અતિશય આશ્ચર્ય થાય તેમાં કાંઈ નવાઈ જેવું નથી કારણકે એવા સાહેબોની કોમ અને દેશ માટે જે કાંઈ લાગણી છે તે દરેક ભાઈઓથી હવે અળણી રહી નથી. ત્યારે શું કોઈ માની શકશે કે એવા સાહેબો પોતાના સુખદાતા દયાળુ દેવતાઓ (અંગ્રેજો) પાસેથી સ્વતંત્રતા મેળવવાની એઅદબી કરી શકે ? વળી સંપૂર્ણ સ્વરાજ્ય મેળવવા એવા સાહેબો મહાન ભોગો આપવાની હેંશ પણ ધરાવે છે, એ પણ વીસમી સદીની બહીદારીજ કહેવાય ! !

એક મુસલીમ સેવક તરીકે મુસલીમ બંધુઓની સેવામાં અત્યારની રાજદારી ચળવળ બાબત હુંક ખુલાસો રજુ કરીએ છીએ.

એ વાતની તો સંપૂર્ણ ખાત્રી થઈ ચુકી છે કે દુન્યામાં એજ કોમ તાકતવર બની જીવતી રહી શકે છે કે જે કોમ માત્ર સ્વતંત્રતાનેજ પોતાના જીવનનું સાર્થક સમજતી હોય. સ્વતંત્ર થએલી કોમનો પ્રભાવ, બળ અને દૈન્યમાં પુષ્કળ વધારો થવા સાથે દરેક દેશોમાં પોતાનું સ્વમાન જાળવી શકે છે. ત્યારે પરતંત્ર પ્રજાને એમાંનો કોઈ લાભ મળી શકતોજ નથી. દેશના દુર્ભાગ્યે કોઈ શત્રુએ આપણી આઝાદી છીનવી લીધી હોય ? તો પણ શરી સ્વતંત્ર થવા માટે ઉત્સાહ પુર્વક કોશીશો કરતા રહી વધુમાં વધુ કીમતી ભોગો આપી દુસ્મનથી પીછો છોડાવ્યા પછીજ જાંપીને એસવું જોઈએ. રીવાયતમાં બયાન છે કે જ્યારે હજરત મુસા અઘ્રયહીસસલામએ બનુ ઈસરાઈલને શરમ ભરી ગુલામી અને ઝાલિમના બુદ્ધી પંજામાંથી છુટી સ્વતંત્ર થવા ધાર્મિક લડાઈ માટે મેદાનમાં ઉતરવાનો હુકમ કર્યો, ત્યારે ધર્મ અને દેશને વફાદાર હતા, તે ન જેવી સંખ્યા સિવાય બાકીની આખી કોમએ એજ જવાબ આપ્યો કે ઇઝહુબ અન્તાવ રખ્યોકા ફકાતેલા ઇલા હાહોના કાએદુન. (સુરએ માએદાહ) ભાવાર્થ— તું અને તારા પરવરદિગાર જઈને લડતા હોવો. ભલે પણ અમે તો અહીંજ બેસી રહેશું.

ન્યારે યહુદીઓએ બીકણુ થઇ કુરબાની અને આઝાદીની લડાઇથી ઇન્કાર કર્યો અને જન માલનો બચાવ કરવા ચુપકીદી ધોરણુ કરી ધરમાં બેસી રહેવાનું પસંદ કર્યું ત્યારે પાક પરવરદિગારએ દેશ અને ધર્મના શત્રુ આરામ પસંદો માટે હમેશાંની ઝીલ્લત અને કાયમની ગુલામીનો તોક પહેરાવી ફરમાવ્યું ઝોરેબત અલયહે મુલ્લ ઝીલ્લતો વલ્લ મસ્કનતો વખાઓ બેગઝબીન મીનલ્લાહ (સુરતે બકર) ભાવાર્થ—ના ફરમાન થએલા તે યહુદીઓ ઉપર ઝીલ્લત અને ગુલામીની કાયમની મોહોર કરી દીધી અને તેઓએ ખુદાનો હમેશ માટે ગુસ્સો મેળવ્યો. દરેક સીયાસત દાન મુસલિમને કુરઆન મજીદની આ આયતો ઉપરથી સંપૂર્ણ ખાત્રી થઇ જશે કે આઝાદીની લડત વખતે ચુપકીદી ધોરણુ કરી લમણે હાથ ધરી બેસી રહેવાથી હમેશ માટે શરમભરી ગુલામી સિવાય બીજું કંઈ મળી શકતું નથી. સ્વતંત્રતારૂપી અમૃતદ્રવ્ય બીકણુ અને આળસુ થઇ બેસી રહેવાથી કે ફક્ત મનઘડીત વાતોના તડાકા મારવાથી મેળવી શકાય નહીં.

આપણા દરેક ભાઇઓ સારી રીતે જાણે છે કે લાએલાહા ઈલલ્લાહનો કલેમો પડનાર દરેક મુસલીમ એકબીજાના ભાઇ છે પંક્ષી અરબસ્તાનમાં વસ્તો હોય કે ચીનમાં અથવા હિંદુસ્તાનમાં વસ્તો હોય કે આફ્રીકામાં પણ ઇસલામની નજરે દરેક એક બીજાના ભાઇ છે અને આખી પૃથ્વી મુસલીમોનું વતન છે. હવે આપણે જોવાનું એજ છે કે દુન્યાબરના મુસલમાનોને વધુમાં વધુ નુકશાન પોહોંચાડનાર કઈ તાકત અને કઈ કોમ છે. અથવા અત્યાર અગાઉ કઈ તાકત ઇસલામને નુકશાન પોહોંચાડતી આવી છે દાખલા તરીકે એરાન અને અરબસ્તાન ને છીન બીન કરી ગુલામ કેાણે બનાવ્યું? હીજરે મુકદ્દસમાં પોતાના પીડુઓની સત્તા કેાણે વધારી? શામ અને પેલેસ્ટાઇનમાં મુસલીમોના ધાર્મિક પવિત્રતા ધરાવતા અનેક મથકોની બેહુરમતી અને

અપમાન કાણે કર્યું? પેલેસ્ટાઇનમાં અમારા વહાલા ભાઈઓ (આરબો) ને ઝેરુનાહ શંસીએ લટકાવનારા કાણુ છે? તુર્કોને યુરોપમાંથી હાંકી કહાડનાર, અને કાવત્રાઓ રચી તુર્કોની તાકતને મીસમાર કરનાર કઈ તાકત હતી? મીસરને આઝાદીથી મેહરમ કાણે રાખ્યું? અફઘાનીસ્તાન માં બળવો અશાંતી અને કાવત્રાખોર કાણે બનાવ્યું? મતલબ એન્કે એશીયાના દરેક ભાગોમાં મુસલમાનોની સત્તાને છીનવી લીધી પોતાની સત્તા તળે દબવી રાખવાનો ઝુલ્મી કારકીર્દીનો પંજો કાનો હતો? અમારા અમન પસંદ બંધુઓ આનો જવાબ આપશે ખરા?

આ દરેક વાતો ધ્યાનમાં રાખી હીંદુસ્તાનના મુસલીમો જો એ શીરઓની સત્તાથી છુટકારો મેળવી સ્વતંત્ર થવા આહતા હોય, એટલુંજ નહીં પણ દુનીયા ભરના તમામ મુસલમાનોને રીઆવી પાપમાલ કરનાર દુશ્મનની સત્તાને નબળી બનાવવી હોય, તો અત્યારે આપણા અંગત લાભોને તીલાંજલી આપી, દુનીયા ભરના મુસલીમ બંધુઓના કાયદાનો વીચાર કરી અત્યારે લડતના મેદાનમાં ઉત્સાહ ભેર ઉતારી પડવું જોઈએ. હીંદુસ્તાનના મુસલીમ બંધુઓ માત્ર પોતાના હક હકુકના સ્વાર્થી બહાનાથી દોરવાય અત્યારે આઝાદીની લડતથી આંખ વીચામણા કરી ખામોશ થઈ બેસી રહે એ કાંઈ વ્યાજબી તો નજ કહેવાય આ ચુપકીદીનું માકું પરીણામ એકલા આપણા માટેજ નહીં પણ દુનીયા ભરના મુસલમાનોના હકમાં મહાન નુકશાન કારક છે. કારણકે એજ સત્તા દરેકને સતાવી રહી છે હીંદુસ્તાનના મુસલીમ બંધુઓની ફરજ છે કે અત્યારે દેશ અને કેમની હાલતનો વીચાર કરી જમીઅતુલ ઉલ્માએ હીંદના ફેસફાને આધીન રહી. સુચના મુજબ વિના વીલંબે દેશની લડતને શ્તેહમંદ બનાવવા સાથે આપવોજ જોઈએ. જમીઅત સંપુર્ણ વીચાર કર્યા પછી અનેક કારણોથી દોરવાય. દુનીયા ભરના મુસલીમ કાયદા માટેજ આ ગવરમેન્ટની મહાન સક્કિનો નાશ કરવા

અથવા કમઝોર કરવાના નેક ધરાદાયીજ લડતના મેદાને અમલમાં કુની પડી છે; આપણે તેનો સાથ આપી દરેક રીતે મદદ કરવી જોઈએ અને અનાયાસે મળેલી આવી સુંદર તક હાથથી નજ ગુમાવવી જોઈએ.

ગવરમેન્ટની ખુશામત કરી મોટા ભામાં ખપવા માટેજ કેટલાક ડોળધાલુ અમન પસંદ સાહેબો મોસમી હમદર્દી બતાવવાના બહાને એઅલાનો બહાર પાડવાની તકલીફ લઈ પોતાના કીમતી વખતનો ભોગ આપવાની જે ઉદારતા બતાવી રહ્યા છે તે કાંઈ મુસલીમ પ્રજાના લાભ માટે નથી. પણ અંગત સ્વાર્થ માટે મુસલીમ પ્રજામાં ગેરસમજુતી ફેલાવવાની યુક્તિ રચી સત્તાવાળાઓને ખુશ રાખવા માટેજ દરેક જોહમતો ઉપાડી રહ્યા છે એ દરેક મુસલીમ બંધુઓએ સમજવું અને યાદ રાખવું જોઈએ સત્યથી તદ્દન વેગળું અને મુસલીમ પ્રજાના હકમાં વધુ નુકશાન પોહોંચાડનારાં એઅલાનોથી દોરવાય મુસલીમ બંધુઓમાં ગેર સમજુતી ફેલાતી અટકાવવા માટેજ થોડા દાખલાઓ ટાંકી. અમે તે એઅલાનનું જુઠાણું સાખીત કરી આપવાની અમારી ફરજ સમજી વાંચકોની સેવામાં રજુ કરીએ છીએ

(૧) કહેવામાં આવે છે કે ચાલુ લડતનો હેતુ કાંઈ સંપૂર્ણ સ્વરાજ્ય મેળવવાનો નથી પણ ગવરમેન્ટને દબાવી હીંદુ કોમ પોતાના લાભોમાં વધારો કરવા ચાહે છે. તેના જવાબમાં અમે બાર પુર્વક હીંમતથી કહીશું કે, એમ કહેવું તદ્દન અર્થ વગરનું છે છતાં તેના અંગત હેતુઓ બલે ગમે તેવા હોય, તોપણ આખી દુનીયામાં વસતા મુસલમાનોની તાકતને વેરવી ખેરકરી કમઝોર અને ઝલીલ બનાવનાર સત્તાને તેઓ (હીંદુઓ) અત્યારે દબાવી કમઝોર બનાવી રહ્યા છે એજ કારણથી, તે અમારા મિત્ર છે. અને આપણે તેને (હીંદુઓને) આપણા દોસ્ત સમજવાજ જોઈએ. દુનીયાભરના મુસલીમોની રાહત માટે.

(૨) વળી એમ પણ સમજાવવામાં આવે છે કે હિન્દુસ્તાનમાં વસ્તી તમામ કોમો એકમત થઈ લડત નહીં ચલાવે, ત્યાં સુધી સ્વતંત્રતાની લડતમાં સંકળતા મળશે નહીં. તેનો જવાબ એજ કે, દેશનો મહોટો ભાગ આ લડત ચલાવી રહ્યો છે. અને તેમાં દરેક કોમ વધતો જાયો કાળો આપ્યો છે. અને આપી રહેલ છે. છતાં થોડા અમન પસંદ (હીંદુ મુસલીમ) મસ્કા બહાદુરો આ લડતમાં ન જોડાય, માત્ર એજ ખામીના સગળ દેશનો મહોટો ભાગ હમેશ માટે શુદ્ધામીના ખેડીઓમાં જોડાઈ ચુપ બેસી શકે છે? અગર કાવત્રાખોર તાકત પોતાની શીરઓની પોલીસી મુજબ વર્તી બારતવાસીઓને એક બીજાથી લડાવી પોતાનો સ્વાર્થ સાંધતી હોય તેથી શું? પણ તેથી ગભરાઈને કે નીરાશ થઈને આપણે પોતાની આઝાદીની લડતને શા માટે પડતી મુકવી જોઈએ? સત્તાએ રચેલા દરેક કાવત્રાઓને નિષ્ફળ બનાવવા, અને આપસમાં એકત્રતા ફેલાવવાની પવિત્ર નિષ્ઠા રાખીને પણ આપણે લડતમાં શામીલ થવું જ જોઈએ. રીવાજમાં છે કે- જ્યારે હઝરત મુસા અલય-હીસલામયે શીરઓનની સત્તા તળેથી જ્યારે પોતાની કોમ અને દેશને છોડાવવાની લડત ઉપાડી હતી. ત્યારે શું સકપહેલાં દરેક કોમોના મતબેદો નાશુદ કરી એકત્રતા સાંધી હતી? નહી. કારણકે શીરઓનની રાજ પોલીસી એજ હતી કે પ્રજાને આપસમાં લડાવી પક્ષ પક્ષ થઈ જવા પછી નીરાંતે બધી કોમો ઉપર ક્રુદ્ધી તક્તવાર ચલાવી પોતાનો સ્વાર્થ સાંધી લેતો હતો. કલામે મજામાં છે કે- ઇબ્રા શીરઓના અલા ફીલઅર્હે વજઅલા આહલહા શયઅન યસ તદઅર્ક તાએફતન મીનહુમ યોઝબેહે અબનાઅહુમ વયસતહી નીસાઅહુમ ઇન્નહુ કાના મીનલ મુફ્સેદીન. (સુરતે, કસ.) ભાવાર્થ શીરઓન સત્તાના મદમાં ઘણો મગર થયો હતો. રખત પર અનેક જાતના ટેકસો લગાવી દીધા હતા.

દેશની દરેક કોમો અને કખીલાઓને મતભેદ અને ઝુલમના હથીયારથી તેણે કમઝોર બનાવી દીધા હતા. પ્રજાના બાળકોને કતલ કરતો હતો અને સ્ત્રીઓને જીવતી રાખતો. ખાત્રી પુર્વક તે ઝગડાઓનો જન્મદાતા હતો.

(૩) મુસલમાનોને સમજાવવામાં આવે છે કે આઝાદીની લડતમાં ઉતરવા પહેલાં હક માટે ફેસલો કરી લેવો જોઈએ તેના જવાબમાં એજ કે કોમને છેતરવાનું આ પણ એક બહાનું છે નહીંતર આઝાદ થવા પહેલાં ગુલામો સાથે ગુલામોના હક માટે થએલો ગમે તેવો સંગીન ફેસલો પણ વર્થ છે. તો પણ તકરારને ખાતર આજે બંને કોમ હકોનો ફેસલો કરી એક બની જશે. કે તરતજ કાવત્રાખોર સત્તાની પોલીસની બદોલત બીજી નવીન શંકાઓ ઉત્પન્ન થશે અને તેના પ્રતાપે ત્રીજો ચોથો કે પાંચમો પક્ષ ઉભો થઈ મતભેદના રાક્ષસનું રૂપ ધારણ કરી એક સેકંડમાં બની બનાઇ બાજી બગાડી નાખશે ત્યારે હક માટે કરેલો ફેસલો શા કામનો? માટે ખીરાદરો જો આપણે હકનો ફેસલો કરવાની માથાકુટમાંજ વખત ખરબાદ કરતા રહેશું તો ખાત્રીથી માનજો કે કયામત સુધી પણ આઝાદ થઈ શકશું નહીં વિશ્વાસ ગુમાવી આવા નબળા વિચારોને આધીન થવાનું પરીણામ, એજ આવશે કે આઝાદ થવાના વિચારો નાબુદ થઇ કાયમની ગુલામીમાંજ સંતોષ માનવો પડશે.

યાદ રાખોકે આપણા દેશ બંધુઓના હાથમાં હાથ મીલાવી અત્યારે લડતના મેદાનમાં આઝાદી માટે ભોગ આપશું. તો સ્વરાન્ય મેળવ્યા પછી આપણા દેશ બાંધવો મુસલીમ પ્રજાના હકો માટે આના કાની કરે એ મુદલ બનવા જોગ નથી, હીંદુસ્તાનમાં આપણું વસ્તી પ્રમાણ ભલે ઓછું હોય તોપણ દુન્યામાં ચોતરફ મુસલીમ કોમ પથરાયેલી હોવાથી અમારી ગણતરી નાની કોમ તરીકે થઇ શકે નહીં, તે ઉપરાંત

વધુ વીચારવાનું તો એજ છે કે હોંદુસ્તાનની ચારે તરફ બળવાન મુસલીમ રાજ્યો આવેલા છે, અને સ્વરાજ્ય મેળવ્યા પછી પણ હોંદુસ્તાનની સલામતી માટે પાડોશી રાજ્યો સાથે મીત્રતા ભર્યો સંબંધ રાખવો જરૂરી હોવાથી અમારા વ્યાજબી હકોને કોઈ છીનવી લેવાનો ઇરાદો પણ કરી શકે નહીં, માટે મુસલીમ બંધુઓ વિશ્વાસ રાખો અને અત્યારની આઝાદીની લડતમાં દેશબંધુઓને સાથ આપી, દેશને સ્વતંત્ર બનાવી તમે સ્વતંત્ર બનો એજ અમારો હેતુ છે.

(૪) કહે છે કે સત્યાગ્રહની લડાઈ ચાલુ થવાના સખખ પીશાવર ચીતાગાંગ વીગેરે સ્થળોએ જન માલનું ઘણું નુકશાન થયું છે, અને તે દેશનેજ નુકશાન પહોંચાડનાર છે. તેનો જવાબ એજકે. આરામ પસંદ ગ્રહસ્થોનો જાણવામાંજ હશે કે, ગોળ ખાય તેને ચોકડાં પણ ખમવા પડે વળી તદ્દયાર ભાણે તાગડીના કરનાર કોમળ બહાદુરોને ઘેર બેઠાં તદ્દયાર મધ ખાવા મળતું હોય, તે ક્યાંથી સમજી શકે? કે મધ માખીનો ડંખ કેટલો કાતીલ હોય છે. અનુભવ વગર વેદનાનું માપ કાઢી શકાય નહીં, માટે સાહેબો જેને મધપુડા રૂપી સ્વરાજ્ય લેવું છે તેને ભોગ તો આપવોજ પડે? આઝાદી જેવી અમૂલ્ય વસ્તુ મેળવવા જન અને માલની કુરબાની આપવામાં પાછા પડ્યે નહીં ત્યારેજ દેશ આઝાદ થઈ શકે. શું કુરબાની આપ્યા સીવાય કોઈ પણ લાભ મેળવી શકાય ખરો. મોટરની સ્વારી માટે પણ પાંચ દશહજારનો ભોગ આપવો પડે છે. નજીવા ટાઇમ માટે કાર્ડેન્સીલ ની તકલાદી સીટ મેળવવાનો વીચાર થતાં હજારો રૂ. નો ભોગ આપવા સાથે અથાગ શ્રમ અને ખુશામતનો તો પારજ નહીં છતાં પરીણામે ચુંટાયો કે હિટાયો, તેતો જાણવા પછીજ સમજાય ત્યારે આતો ગવર્નમેન્ટ માધ્યામ જેવી બળવાન સત્તાના હાથમાંથી સ્વરાજ્ય જેવું અમૂલ્ય રતન છીનવી લેવું છે સમજ્યા. એના માટે તો જેટલો ભોગ અપાય તે

ઐઞોજ લેખાય. તેથી વધુ જાણવું હોય તો સ્વતંત્ર થએલી પ્રજાઓના ઇતીહાસ તપાસો, તેમાંથી ઘણું જાણવાનું મળશે.

(૫) એમપણ સમજાવવામાં આવે છે કે સ્વરાજ્ય મળવા પછી હિંદુસ્તાનની નાની કોમો મોટી કોમની સત્તા તળે દબાઈ જશે. અગ્રે કહીએ છીએ કે આ બહાનું પણ અમારા અમન પસંદ ભાઈઓની ગુલામી મનોદશાનોજ નમુનો રજુ કરે છે. નહીંતર એક મુસલિમ તરીકે તેણે કોઈ વખત સંખ્યા બળથી ગભરાવું જોઈએ નહીં, ઇસલામયે કોઈ વખત સંખ્યાબળને જરાપણ મહત્વતા નથી આપી. કલામે મજીદમાં ખુદા ફરમાવે છે કે—કમમીન ફેઅતીન કલીલતીન ગલબત ફેઅતન કસીરતન એમઝનીલ્લાહ. (સુરતે બકર) ભાવાર્થ—ઘણી એથી નાની જમાઅતો છે જે ફતેહ મેળવે છે, ઘણાઓ ઉપર અને મોટી કોમો ઉપર ખુદાના હુકમથી.

વળી શીરઓનના મુકાબલા માટે, હઝરત મુસા અલયહીસ્સલામ પાસેશું સંખ્યા બળ ની તાકત હતી? છતાં પરીણામ દુન્યાએ શું જોયું? અરે કરબલાનું રણમેદાન જુઓ! શું ત્યાં સય્યદુશશોહોદા ઇમામ હુસૈયન અલયહિસ્સલામ સાથે કોઈ મહાન લશ્કર નજરે પડે છે? નહીં, ત્યાંતો એજ નજરે પડે છે કે લાખો ઝાલીમોના મુકાબલા માટે માત્ર ૭૨ શોહોદા એ બહાદુરી ભરી લડત અને મહાન કુરબાની નો નતિજો દુશમનોના હકમાં કેટલો મોટો આવ્યો? કે આજે તે ઝાલીમાના અકસરીયતનું દુન્યામાં નામો નીશાન પણ રહેવા પામ્યું નથી.

એક શાઅરે કહ્યું છે કે :—

કતલે હુસૈયન અસ્લમે મર્ગે ચઝીદહય, ઇસલામ ઝીંદા હોતા હય હર કર બલાકે બાદ.

મુસ્લીમોની ફરજ છે કે તેઓ ઇસ્લામી નગરે કલામે મજદના ફરમાનો મુજબની સીયાસતનો અમલ કરતા રહે અને એ મહાન શિક્ષણને આધીન રહી દરેક કામમાં આગળ વધે વહેમના કે અમરના શીકાર ન બની બધ વળી યાદ રાખે કે મહાન ઇસ્લામી સયાસતના મુકાબલામાં અમન પસંદગીની વીલાયતી સીયાસત નુકસાન કારક હોવાથી જરાપણ ભરોસાપાત્ર નથી.

(૬) કહેવાયું છે કે હિંદના મુસલમાનોએ આઝાદી મેળવવા, એક અત્યારે અને બીજી વખત હુકોના ફેસલા માટે, એમ બે વાર કુરબાની શામાટે આપવી જોઈએ ? વાહવા ! સુખ્દાનંદલાલ ! શું તેઓની સમજ શક્તિ છે ? જાણે દરીઆમાં સાકર ઘોળવા મંડ્યા ! ડોળનો સંપુર્ણ સ્વરાજ મેળવવાનો હોય ? અને ભોગ આપવાનું નામ સાંભળતાંજ પરસેવો છુટે, લડતના મેદાનમાં આવવાના બદલે ખુણાઓ શોધતા ફરે અને મારશલ્લો ચલાવનારાઓને માખણ ચોપડી કુણા બનાવવાનો ડોળ ધાલે તે અત્યારે નહીં ચાલી શકે ? એ તો ખાત્રીપૂર્વક સમજાઈ ગયું છે કે, અમન પસંદ સાહેબોની મહાન કુરબાનીઓ આપવી તો એક તરફ રહી પણ દેશના ગરીબોની હમદર્દીને ખાતર માત્ર ખાદીના વસ્ત્રો પહેરીને પણ પાલોમેન્ટના મીલ માલેક (બુલાયાઓ) મેમ્બરોને થોડું નુકસાન પહોંચાડવાની હીમત પણ બતાવી શકતા નથી અને બતાવી શકશે પણ નહીં આ છે સંપુર્ણ સ્વરાજ મેળવવાનો ડોળધાલુ ફાંકો રાખનારાઓની હીમત (!)

(૭) કહેવામાં આવે છે કે—ગવર્નમેન્ટ, હિંદુઓના એજીટેશનથી દબાઈને કદાચ હુથીઆર મૂકી દેશે, અથવા નમતું આપશે. અમે કહીએ છીએ કે જો એમજ હોય તો પછી મુસલમાનોએ પણ તે લડતમાં શામીલ થઈ બેવડી તાકતના ધસારાથી

શામાટે ગવર્નમેન્ટને નમતું આપવાની ફરજ નહીં પાડવી જોઈએ ? અત્યારની ગવર્નમેન્ટ એકલા હીંદુઓની લડતથીજ નહીં પણ વ્યવસ્થા પુર્વક લડત ચલાવનારી દરેક કોમોથી દબાતી રહે છે. જ્યારે લુખા તડાકા મારી પોકળ ધમકીઓ આપનાર આળસુ અને બીકણોથી ગવર્નમેન્ટ જરાપણુ ગભરાતી નથી. વળી ગવર્નમેન્ટ ઉપર જ્યારે કોઈ આશ્ત આવે છે. ત્યારે પોતાનો સ્વાર્થ સાંધી લેવા આવા વાતુડ્યાઓને પંપાળી બાળક જેમ ફેસલાવી જુદા વાયદાઓ આપી ચુપ રહેવાની શીખામણુ આપે છે. મુસલમાનો આ ગવર્નમેન્ટને અનેક વખત અજમાવી ચુક્યા છે એટલે હવે વધુ અજમાયશ કરવા ચાહતા નથી કારણકે એક વખત અજમાવ્યા પછી બીજી વખત અજમાવવાનો તિયાર કરવો એ પણ કેવળ મુર્ખતા છે.

(૮) કહેવામા આવ્યું છે કે મુસલીમ પ્રજાની વ્યાજબી માગણી માને હીંદુઓ ઠાકરે મારે છે, અને આપણા સાથે આપણી મરજી મુજબ મુસલીમ હકોનો ફેસલો કરવાથી ઈન્કાર કરે છે ત્યારે મુસલીમો તેના સાથે જોડાઈને કેવીરીતે કામકરી શકે. તેના જવાબમાં એક મોતખર દાખલો છે કે ફ્રેન્ચીસ હુજુરે પુરનુર અલયાહિસ્સલાતો વસ્સલામ, મસલેહત સીયાસતે મસલામીયા. મદદે નઝર ફરમાવી મુલેહ “ હુદ્દેબીયાહ ” કરતી વખત ઘણીજ સખતાઈ ભરી. અને કબુલ ન કરી શકાય તેવી શરતો કબુલ ફરમાવીને મુશરેફોને પોતાના મિત્ર બનાવ્યા હતા.

અત્યારે કટોકટીના વખતે મુસલમાનોએ ખુદા ઉપર ભરોસો રાખી આપણા દેશ બાંધવ હીંદુઓ સાથે મળીને કામ કરવું જોઈએ. અને કીમતી ભોગ આપી લડતને કામચાળ બનાવવી જોઈએ અને કોઈ વખત જરાપણુ વસવસો કે અવિશ્વાસ રાખવો નહીં જોઈએ. અત્યારે દેશને ખાતર ભોગ આપતાં અચકાશું નહીં તો ઈશાબ્સલાહ અમારી

બહાદુરી ભરી કુરબાનીઓની બલી અસર આપણા દેશ બંધુઓ ઉપર થશે અને તે કારણથી આપણા તરફ ઘણેજ સારો વર્તીવ કરવામાં જરાપણ પાછી પાની નહીં કરે, એમ ખત્રોથી માની લેજો. એજ ઇસલામી સયાસત છે અને એજ ફતેહની કુચી છે.

(૯) તે સીવાય કેટલીક પોકલ દલીલો અને દીલાસાઓ, જે અમન પસંદ સાહેબો તરફથી રજુ કરવામાં આવ્યા હતા અને અત્યારે પણ કરી રહ્યા છે, તેની સવ્યાર્થ (!) નું પોકળ બહુન તો સાધમન રીપોર્ટ બહાર પડતાંજ વડી જવા પામ્યું છે અથવા સાધમન રીપોર્ટની સર્વ લાઈટના પ્રતાપે ખાસ કરીને મુસલીમ પ્રજા સારી રીતે જાણી શકી છે કે, ગવરમેન્ટની લાગણી કેવી છે? માખણયાઓની દોડધામ કોના લાભ માટે છે? અને દમ દીલાસાઓ માત્ર દેશમાં મતભેદ વધારવા માટેજ છે. એથી વધુ લખવું વ્યર્થ છે.

સાધમન રીપોર્ટનો ખેલ કાબેલ લેખકો ઉત્તમ સીનસીતેરી અને અનુભવી એક્ટરોના એકત્ર બળ સાથે ભારત સ્ટેજ ઉપર રજુ થતાંજ નિષ્ફળ ગયો છે એટલે હવે અમન પસંદોની છેલ્લી આશા રૂપી મધપુડો તે રાઉંડટેબલ કોનફ્રન્સ છે અને તેનું જે કાંઈ પરીણામ આવશે, તે તો કસાએલા બેચાઓમાં અત્યાર આગમ્યનું ચીતરાય ગએલું હોવાથી તેઓ હીમતથી કહે છે કે, એ મધપુડો નથી પણ ભમરીનું જાળું છે અને ત્યાં જતાં મધને બદલે ભમરીઓના ઝેરી ડંખો સીવાય વધુ કાંઈ મેળવી શકાશે નહીં, કારણકે બ્રીટીશ ગવરમેન્ટની મુખ્ય પોલીસી એજ છે કે પોતાનો સ્વાર્થ સાંધી લેવા દરેક પ્રસંગોએ આપસમાં મતભેદ પડાવી, પોતે સુલેહના શરીશતા બની મીડી મીડી વાતો અને દીલાસાઓના સખ્જ ખાગ બતાવી બોળા હીંદુસ્તાનીઓને છેતરી ગુલામ બનાવી રાખવા અને પોતાની સત્તાને વધુ બળવાન બનાવવી, એટલાંજ માટે પ્રત્યેક હીંદુસ્તાની પછી તે હીંદુ હાથ કે મુસ-

લભાન પારસી હોય કે ધર્માય ગમે તે હોય છતાં એક હીંદુસ્તાની તરીકે આપણી ફરજ છે કે આપસના અર્થ વગરના ઝગડા ઇસાદોને હંમેશ માટે તીલાંજલી આપવી જોઈએ અને ઉદાર ભાવે એકત્ર બળના ધસારાથી હુકુમતના શીરઓની પંજને નબળો અથવા નકામો બનાવી, ગુલામી બંધનો તોડી દેશને આઝાદ કરવામાંજ આપણી ભલામી અને ઉમ્મદો છે.

(૧૦) છેલ્લે શરી એક વખત દરેક મુસ્લીમ બંધુઓને આગ્રહ સાથે વિનંતી કરીએ છીએ કે, અત્યારે દેશની દુખી હાલત આઝાદીની લડત અને બારીક સંજોગો ઉપર સંપૂર્ણ વીચાર કરી અનાયાસે હાથ લાગેલી આ અમુલ્ય તકનો લાભ લેવા અત્યારે સામટા બળથી લડતના મેદાનમાં ઉતરી પડવું જોઈએ અને ગુલામી ગીંદગીથી છુટકારો મેળવવા ઉત્સાહ પૂર્વક દરેક પ્રયત્નો કરવા જોઈએ એટલુંજ નહીં પણ વધુમાં વધુ કુરબાનીઓ આપીને ખુદાના નજદીક પોતાને વફાદાર સમીતીક અને સર શરૈશ સીપાહી સાબીત કરી બતાવવાની આ અમુલ્ય તક છે. અત્યારની લડત કુદ્રતની એક કસોટી છે માટે જન માલના નુકસાનથી જરાપણ ગભરાવું નહીં. કલામે મજીદ તેનો પુરાવો આપે છે— વ લનખ્તો વત્રકુમ બેશાયઝન મીનલબવકે વલજુએ વનકસીમ મીનલ અમવાલે વલ અનકોસે વરસમરાતે વ બશશરીસ્સાબેરી નહ્લઝીના એઝા અસાબતહુમ મુસીબતુન કાલુ ઈન્ના લીલ્લા હે વધન્ના ઈલયહે રાજેઉન. આલાએકા અલયહીમ સલવાતુન મીન રખ્ખેહીમ વરહમતુન વઝોલાએકા હોમુલ મોહતદૂન (સુરતે બકર) ભાવાર્થ જરૂર હું અજમાવીશ, તમને કોઈ ખોટાનાક સંજોગો પેદા કરીને, ભુખમરો ચલાવીને, જનો અને માલોનું નુકસાન કરાવીને અને ખેતરોના પાકની હાની કરી ને. અય પેગમ્બર તમે ખુશખબર સંભળાવો તે મક્કમ વિચારવાળા સખર (સંતોષ) વાળાઓને કે તેઓ ઉપર જ્યારે કોઈ મુસીબત ઉતરે છે ત્યારે એમજ કહે છે કે તે ખુદાના

તરફથી ઉતરી છે અને જ્યાંથી આવી છે ત્યાં વાપસ ચાલી જવાની છે. આતે લોગો છે કે જેના ઉપર ખુદાની નવાઝેશો અને રહેમતો ઉતરતી રહે છે અને તે લોકો સખરના સાથ સચ્ચાઈના રસ્તા ઉપર ચાલનારાઓ છે.

સહી કરનારાઓ.

- ૧ મોલવી મહમદ સીદીક. પ્રેસીડન્ટ જમીઅત નીઝામુલ મુસલમાન
- ૨ મોલાના મહમદ સાદીક રકન જમીઅતુલ ઉલમાએ હીન્દ
- ૩ મોલવી હકીમ ફતેહમામદ શેવાણી
- ૪ હાશીમ શરીફ હુસેન સેક્રેટરી જમીઅત નીઝામુલ મુસલમાન
- ૫ શેખ અબ્દુલ રહેમાન મરચન્ટ
- ૬ ઓસમાન હામીદ કવેટાવાળા. કેપ્ટન વાલીડીઅર કોર જ ની.મુ.
- ૭ મોલવી મહમદ ઓસમાન અલોચ મ્યુનીસીપાલ કાઉન્સિલર
- ૮ ડાક્ટર એ સદા
- ૯ મોલવી દીનમહમદ વફાઇ (મેનેજર અલવહીદ પ્રી. પ્રેસ.)
- ૧૦ શેખ અબ્દુલ અઝીઝ શેખ મહમદ મુલેમાન
- ૧૧ પીર હકીમ મહમદ અશરફશાહ રાશેદી
- ૧૨ મહમદ યાકુબ સદર મુસલીમ હોગારા જમાત
- ૧૩ અબ્દુલ કાદર સેક્રેટરી ડાકવર્કરઝ યુનીયન કીયામાડી
- ૧૪ ફઝલ કરીમ મખીમાર
- ૧૫ શેખ અબ્દુલા ઇસલામ
- ૧૬ શેહ એહમદ ઇસમાઇલ મલીરવાલા
- ૧૭ મીસ્ત્રી નુરમહમદ હુસેનખાન
- ૧૮ હકીમ સયદ કમરુદ્દીન આસીસ્ટન્ટ સેક્રેટરી જ ની. મુસલમાન
- ૧૯ હાજી મહમદ અબ્દુલ કરીમ મુતવલી સોલજર બઝાર
- ૨૦ સેફ અબ્દુલ રહેમાન ક સાધ
- ૨૧ ખાનસાહેબ ઈઝઝતખાન મેનેજર કરાચી એલેક્ઝીક લીયો ટાઇપ પ્રેસ

- ૨૨ પીર ફકીર ગુલ સરહંદી
 ૨૩ સયદ જલાલશાહ સયદ હસનશાહ
 ૨૪ ગુલામઅબાસ દાઉદભાઈ કુતુબશરોશ અબ્બાસી લીધો [પ્રેસ
 ૨૫ શેખાદમ મુસભાઈ કરીમજી
 ૨૬ સેઠ શીદાહુસેન મહમદઅલી શેખા
 ૨૭ મી હસનઅલી એમ. હાજી હોથી મ. કાર્ડિન્સીલર
 ૨૮ મી હુસેન બક્ષ મ. કાર્ડિન્સીલર
 ૨૯ મહમદદીન અફઘાન
 ૩૦ હકીમ અલીમહમદ
 ૩૧ મોલવી નુરમહમદ
 ૩૨ શઠ ગુલામઅબાસ મુસભાઈ
 ૩૩ અબ્બુલ રહીમ હવાલદાર
 ૩૪ સયદ મઝમલશાહ કયામાડી
 ૩૫ નુરમહમદ રોઝી
 ૩૬ અબ્બુલ્લા હાજી અબ્બુલ કાદર મેમણ
 ૩૭ મોલવી અબ્દુર રહીમ પેશખામ બુખારી મસજીદ
 ૩૮ હકીમ અબ્બુલ અઝીઝ જલાલપુરી
 ૩૯ મોલવી જુમા સદર ખત્રી જમાત
 ૪૦ અયુબ હાજી સેકરેટરી ખત્રી જમાત
 ૪૧ મુલ્લા મુરાદબક્ષ બહોચ
 ૪૨ નસીરુદીન કંટ્રાક્ટર જોધપુરી
 ૪૩ મહમદ બશીર વઝીર ચોધરી
 ૪૪ મહમદબક્ષ હમમાઈલિ કસાઈ
 ૪૫ શરફુદીન બદરુદીન કસાઈ
 ૪૬ સેઠ એફ. એ. વલીભાઈ મરચન્ટ
 ૪૭ પીર મહમદ અનારજન સરહંદી
 ૪૮ હકીમ વલીમહમદ
 ૪૯ સેઠ મહમદ અફઝલ અબ્બુલ કાદર કાગદી
 ૫૦ મહમદ યુસુફ એહમદ નવાઆબાદ
 ૫૧ યુસુફઅલી અબ્બુલઅલી કાજ
 ૫૨ કરીમ અલ્લી ઓખાઈ મેમણ

જમીયત નીઝમુલ મુસલેમીની રરમાએશ મુજમ “આરીયત પસંદા ફ એઅલાનકા જવાબ”

(ઉદ્ધ.) નો ગુજરાતીમાં સુધારા વધારા સાથે તરજુમા કરી આપનાર

એમ. યુસુફઅલી ભોદી, કરાચી.

